

ИЗВЕШТАЈ О ОЦЕНИ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

I ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ		
1. Датум и орган који је именовao комисију:		
27.05.2021. ВЕЋЕ ДОКТОРСКИХ СТУДИЈА ФИЛОЗОФСКОГ ФАКУЛТЕТА У НОВОМ САДУ		
04.–07.06.2021. НАСТАВНО–НАУЧНО ВЕЋЕ ФИЛОЗОФСКОГ ФАКУЛТЕТА У НОВОМ САДУ		
2. Састав комисије у складу са <i>Правилима докторских студија Универзитета у Новом Саду</i> :		
1. Лазар Жолт	Редовни професор	Социологија, 01.10.2017.
презиме и име	звање	ужа научна област и датум избора
Филозофски факултет, Универзитет у Новом Саду	Председник	
установа у којој је запослен-а		функција у комисији
2. Маринковић Душан	Редовни професор	Социологија, 25.09.2013.
презиме и име	звање	ужа научна област и датум избора
Филозофски факултет, Универзитет у Новом Саду	Ментор	
установа у којој је ☐ запослен-а		функција у комисији
3. Вуковић Данило	Ванр. професор	Социологија, 20.02.2020.
презиме и име	звање	ужа научна област и датум избора
Правни факултет, Универзитет у Београду	Члан	
установа у којој је запослен-а		функција у комисији
4. Ристић Душан	Ванр. професор	Социологија, 01.11.2020.
презиме и име	звање	ужа научна област и датум избора
Филозофски факултет, Универзитет у Новом Саду	Члан	
установа у којој је запослен-а		функција у комисији
5.		
презиме и име	звање	ужа научна област и датум избора
установа у којој је запослен-а		функција у комисији
II ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ		
1. Име, име једног родитеља, презиме: СОЊА, ТИМОШЕНКО, КУЗМАНЧЕВ-СТАНОЈЕВИЋ		
2. Датум рођења, општина, држава: 10.10.1979. НОВИ САД, СРБИЈА		
3. Назив факултета, назив претходно завршеног нивоа студија и стечени стручни/академски назив:		

ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ, НОВИ САД,
МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ СОЦИОЛОГИЈЕ, МАСТЕР СОЦИОЛОГ

4. Година уписа на докторске студије и назив студијског програма докторских студија:
2011. СОЦИОЛОГИЈА

III НАСЛОВ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ:

СОЦИОЛОШКИ АСПЕКТИ НЕОЛИБЕРАЛИЗМА:
ГЕНЕАЛОГИЈА МОДУСА ДОМИНАЦИЈЕ И НАСИЉА

IV ПРЕГЛЕД ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ:

Навести кратак садржај са назнаком броја страница, поглавља, слика, схема, графикона и сл.

Докторска дисертација садржи 7 поглавља, 227 страница, 1 шематски приказ (табелу) и 408 референци. Поред кључне документацијске информације, као и резимеа на српском и енглеском језику на почетку и литературе на крају, дисертација се састоји од следећег САДРЖАЈА:

I УВОДНЕ НАПОМЕНЕ (предмет, циљ, задаци, метод)

II ЛАВИРИНТИ НЕОЛИБЕРАЛИЗМА

- 2.1. НЕОЛИБЕРАЛИЗАМ: ИСТОРИЈАТ ПОЈМА И КОНЦЕП(А)ТА
- 2.2. ИДЕЈНЕ ПОСТАВКЕ НЕОЛИБЕРАЛИЗМА, КОЛОКВИЈУМ ВОЛТЕР ЛИПМАН, ДРУШТВО МОН ПЕЛЕРИН
- 2.3. ШТА ЈЕ ТО НОВО У НЕО-ЛИБЕРАЛИЗМУ?
- 2.4. КОНТЕКСТУАЛНЕ РАВНИ И ПОЛИТИЧКА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА НЕОЛИБЕРАЛИЗМА: ВАРИЈЕТЕТИ НЕОЛИБЕРАЛИЗМА И НЕОЛИБЕРАЛНИХ ПРАКСИ
- 2.5. НЕОЛИБЕРАЛИЗАМ КАО ЕКОНОМСКА ПОЛИТИКА
- 2.6. НЕОЛИБЕРАЛИЗАМ КАО ИДЕОЛОГИЈА
- 2.7. НЕОЛИБЕРАЛИЗАМ КАО (БИОПОЛИТИЧКО) УПРАВЉАШТВО

III НЕОЛИБЕРАЛИЗАМ: ГЕНЕАЛОГИЈА МОДУСА ДОМИНАЦИЈЕ

- 3.1. НЕОЛИБЕРАЛИЗАМ И ДЕ(КОН)СТРУКЦИЈА ДРЖАВЕ БЛАГОСТАЊА
- 3.2. НЕОЛИБЕРАЛИЗАМ, НЕОКОНЗЕРВАТИВИЗАМ И КРАХ ЛИБЕРАЛНЕ ДЕМОКРАТИЈЕ
- 3.3. НЕОЛИБЕРАЛИЗАМ, ДРЖАВА И АУТОРИТАРНЕ ПОЛИТИЧКЕ СТРАТЕГИЈЕ
- 3.4. НЕОЛИБЕРАЛИЗАМ, ТРЖИШТЕ И ДРУШТВО
- 3.5. НЕОЛИБЕРАЛИЗАМ И НЕГАТИВНА ГЛОБАЛИЗАЦИЈА
- 3.6. НЕОЛИБЕРАЛИЗАМ И ЕКОНОМСКА НЕЈЕДНАКОСТ
- 3.7. НЕОЛИБЕРАЛИЗАМ И КРУПНИ КАПИТАЛ
- 3.8. НЕОЛИБЕРАЛИЗАМ, ПРИВАТНО, ЈАВНО И ЗАЈЕДНИЧКО
- 3.9. НЕОЛИБЕРАЛИЗАМ И СТРАХ

IV НАСИЉА НЕОЛИБЕРАЛИЗМА

- 4.1. НАСИЉЕ КАО СОЦИОЛОШКИ ПРОБЛЕМ
- 4.2. СТРУКТУРАЛНО НАСИЉЕ НЕОЛИБЕРАЛИЗМА: насиље (економске) рационалности
- 4.3. КУЛТУРАЛНО И СИМБОЛИЧКО НАСИЉЕ НЕОЛИБЕРАЛИЗМА: насиље над интерпретацијом стварности
- 4.4. ДИРЕКТНО НАСИЉЕ НЕОЛИБЕРАЛИЗМА
- 4.5. КАЗНЕНИ НЕОЛИБЕРАЛИЗАМ И ПРИВАТНИ ЗАТВОРИ
- 4.6. КУЛТУРА, ОБРАЗОВАЊЕ И НАУКА ИЗ УГЛА НЕОЛИБЕРАЛИЗМА: куда води маркетократија?
- 4.7. НЕОЛИБЕРАЛИЗАМ, СФЕРА РАДА И НАСИЉЕ НА РАДНОМ МЕСТУ: незапосленост, прекаритет, мобинг и булинг

V НЕОЛИБЕРАЛНА СОЦИОДИЦЕЈА И КРИЗА ЛЕГИТИМИТЕТА: НЕОЛИБЕРАЛИЗАМ ПОСЛЕ СВЕТСКЕ (ЕКОНОМСКЕ) КРИЗЕ

VI ПРОЦЕСИ НЕОЛИБЕРАЛИЗАЦИЈЕ У СРБИЈИ

- 6.1. ЕКОНОМСКЕ ТЕНДЕНЦИЈЕ
- 6.2. РАДНО ЗАКОНОДАВНА ПОЛИТИКА И СОЦИЈАЛНА ЗАШТИТА
- 6.3. ЗДРАВСТВО
- 6.4. ОБРАЗОВАЊЕ

VII ЗАКЉУЧАК: МОГУЋНОСТИ ПРЕВЛАДАВАЊА НЕОЛИБЕРАЛИЗМА

I УВОДНЕ НАПОМЕНЕ (предмет, циљ, задаци, метод)

Основни предмет докторске дисертације састоји се у анализи социолошких аспеката неолиберализма. Наведено најпре имплицира свеобухватност приступа који је својствен социологији као најопштијој науци о друштву. Претендујући да свеобухватно разуме друштвени контекст једне генеалогije неолиберализма, кандидаткиња у овој дисертацији неолиберализам проблематизује кроз: повезаност (импликација) идејног језгра, „трустова мозгова“ и тинк-тенкова, с једне и контекстуалних равни и политичких процеса имплементације неолиберализма, с друге стране; кроз различите интерпретације неолиберализма као економске политике, као идеологије и као управљаштва; кроз анализу друштвених последица екстензије тржишних односа и онога што се назива „комодификацијом свега“, као и кроз проблематизацију процеса преобликовања друштва и друштвених односа.

Научни циљ дисертације састоји се у доказивању основне хипотезе која гласи: неолиберализам као глобални модус доминације – као економска политика, као идеологија (али и као својеврсни режим истине и глобални здрав разум) и као управљаштво производи најразличитије облике насиља. Операционализујући наведену хипотезу, главни задатак ове дисертације састоји се у анализи социолошких аспеката неолиберализма као глобалног модуса доминације и у анализи начина на који производи насиље. Социолошко сагледавање проблема насиља у овој докторској дисертацији полази од насиља као облика друштвеног односа, који се производи, репродукује, повећава, одржава и „нормализује“ средствима неолибералне политике, идеологије и управљаштва.

Дисертација је у потпуности теоријског карактера. Полази се од кључних тачака развоја и настанка неолибералних учења и контекстуалних равни политичке имплементације стварно постојећег неолиберализма, уз коришћење литературе како утемељивача и заступника неолибералних учења, тако и њихових противника. Истовремено, ова дисертација представља не само синтезу различитих и супротстављених становишта, већ и критичко-аналитички осврт на исте, уз доказивање основне тезе овог рада кроз самосталне логичке поступке доказивања и закључивања. Уједно, иако дисертација не обухвата примарно емпиријско истраживање, бројна релевантна литература и најзначајније светске базе података које су коришћене током њене израде садрже репрезентативна и адекватна транс-национална и транс-културна истраживања, емпиријске и статистичке показатеље, без којих је немогуће објаснити везу између неолиберализма и оних варијабли (попут економске неједнакости и сиромаштва), који представљају како доказе структуралног насиља неолиберализма, тако и плодно тло и друштвени контекст најразличитијих облика насиља.

II ЛАВИРИНТИ НЕОЛИБЕРАЛИЗМА

Због наводне „познатости“ и свеопште „разумљивости“ неолиберализма као глобално проучаваног феномена, неретко долази до тога да се њиме као општим местом много тога аргуменује, док се његово значење прећутно подразумева. Ова докторска дисертација вратила се на оно што је у разматрању ове важне теме било недоречено – на анализу појма кроз перспективу његовог историјског развоја, постепено идући ка дефиницији његовог савременог значења. Већ при овом подухвату постало је јасно колико се појам о коме је реч мењао и колико је његово значење попримало другачије конотације у различитим фазама свог историјског развоја и у историјским трансформацијама своје интелектуално-идеолошке егзистенције. Лавиринти неолиберализма не би могли бити размршени уколико се не би покушало одговорити на једно од основних питања – шта је то ново у неолиберализму. Због тога се у овом делу рада пажња посвећује том питању. Такође, указано је на чињеницу да је контекстуалност неолиберализма, поред тога што је нужно условљена његовим временским, она условљена и његовим просторно диференцираним варијететима. Неолиберализам се различито манифестује на различитим местима, водећи ка неједнакости његовог географског развоја и производећи различите типове и варијетете неолиберализма и неолибералних пракси. Лавиринти се додатно компликују разноврсношћу концептуализације неолиберализма и процеса неолиберализације као економске политике, као идеологије и као управљаштва. Разумевање неолиберализма у његовој вишеструкој појавности укључује и правилно сагледавање сва три наведена схватања.

III НЕОЛИБЕРАЛИЗАМ: ГЕНЕАЛОГИЈА МОДУСА ДОМИНАЦИЈЕ

У тежњи да деконструише механизме и начине на које је неолиберализам као политичко-економска доктрина и као „здраворазумски“ дискурс постао глобални модус доминације, у овом поглављу се акценат посебно ставља на демистификацију и конкретизацију значења синтагме глобални модус доминације кроз анализу оних аспеката стварности које је неолиберализам мање или више радикално изменио и које се односе на: проблематизацију питања (де)конструкције државе благостања, потом везе неолиберализма са неоконзервативизмом, те постепеног нестајања либералне демократије уз паралелан пораст ауторитаризма и ауторитарних политичких стратегија. У наставку је проблематизовано за социологију најзначајније питање односа између тржишта и друштва у ери неолиберализма, затим односа између неолиберализма и негативних аспеката глобализације, неолиберализма и економске неједнакости, крупног капитала, односа приватног, јавног и заједничког. Овај део дисертације завршава се занимљивим освртом на однос неолиберализма и страха.

IV НАСИЉА НЕОЛИБЕРАЛИЗМА

У овом делу рада се говори о насиљима неолиберализма, покушавајући да се открију онајвише његове латентне форме назначене, на Галтунговом трагу, као структурално, културално и, на Бурдијеовом, симболичко насиље неолиберализма. Даља анализа бави се јасно видљивим и идентификабилним починилац-жртва директним насиљем, као и манифестацијама насиља неолиберализма испољеним кроз проблематику казног неолиберализма и феноменологије приватних затвора. У тежњи да одговори на питање куда води маркетократија у сферама културе, образовања и науке, указује се на проблем

растуће комерцијализације и комодификације културе, светске кризе образовања и свеопште девастације хуманистичких наука.

V НЕОЛИБЕРАЛНА СОЦИОДИЦЕЈА И КРИЗА ЛЕГИТИМИТЕТА: НЕОЛИБЕРАЛИЗАМ ПОСЛЕ СВЕТСКЕ (ЕКОНОМСКЕ) КРИЗЕ

У овом поглављу пажња се посвећује проблематизацији питања неолибералне социодицеје, питању које је посебно постало актуелно после светске економске кризе 2008. године. Покушавајући да открије одакле неолиберализам црпи свој легитимитет, те на који начин легитимише све драстичније економске и друштвене неједнакости, кључно питање које се разматра јесте да ли је неолиберализму уопште потребна једна социодицеја.

VI ПРОЦЕСИ НЕОЛИБЕРАЛИЗАЦИЈЕ У СРБИЈИ

Актуелан проблем који се обрађује у овом поглављу тиче се разумевања и детектовања процеса неолиберализације у Србији. Инсистирајући на ставу да Србија није могла бити изузета из глобалне констелације снага и односа у периодима консолидације капитализма после 2000. године, у овом поглављу се анализирају и детектују начини, механизми и путање кретања неолибералних тенденција у домаћем контексту, уз апострофирање парадигматичних подручја стварности трансформисаних под утицајем неолиберализма.

VII ЗАКЉУЧАК: МОГУЋНОСТИ ПРЕВЛАДАВАЊА НЕОЛИБЕРАЛИЗМА

У закључку се даје преглед главних праваца кретања неолиберализма у будућности, са кључним акцентом на проблематизацији могућности његовог преовладавања у времену најновије глобалне кризе изазване пандемијом вируса корона. С обзиром на то да се са овом кризом поново проглашава „смрт неолиберализма“, акценат се ставља на питање могућности кључне промене – промене парадигме, те апострофирању доминантних становишта која проблематизују могуће правце кретања (неолибералног) капитализма у будућности.

V ВРЕДНОВАЊЕ ПОЈЕДИНИХ ДЕЛОВА ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ:

Први део дисертације који проблематизује комплексност појма, феномена, разноликост концепата, као и историјских и географских трансформација неолиберализма, одликује се кључним увиђањем да социолошко преиспитивање неолиберализма нужно имплицира свеобухватност приступа који је својствен социологији као најопштијој науци о друштву. У том контексту, неопходно је уважити како разумевање историјских трансформација неолиберализма, тако и диференцираност његових географско-просторних варијетета. Уједно, овакав приступ подразумева нужност правилног сагледавања неолиберализма као економске политике, као идеологије и као управљаштва, с обзиром да три наведена схватања представљају дистинктивне нивое који расветљавају његове различите углове који заједно коегзистирају и које је, стога, неопходно посматрати у њиховој паралелној појавности.

Део дисертације који проблематизује и конкретизује значење синтагме *глобални модус доминације* кроз анализу конкретних аспеката стварности које је неолиберализам у мањој или већој мери изменио и преобликовао, постепено постајући доминантан економски, политички и „здраворазумски“ дискурс, укључује, између осталог, и проблематизацију за социологију најважнијег питања разумевања утицаја неолиберализма на друштво. Оно нужно имплицира и разумевање друштвених последица екстензије тржишних односа и онога што се назива *комодификацијом свега*, обухватајући и она подручја која нису (или нису првенствено) тржишно оријентисана – као што су подручја здравствене заштите, социјалног старања, културе, образовања и науке.

Део рада који се специфичније бави *насиљима неолиберализма* одликује се јасним поимањем чињенице да се комплексност феномена насиља не може свести само на његове најманифестније директне и експлицитне форме. Разумевање сложености феномена насиља које је иманентно социолошком сагледавању датог проблема укључује знатно ширу визуру из које се оно посматра. Насиље се у овим оквирима разуме као сложен друштвени феномен, што укључује проблематизацију друштвене условљености производње, репродукције, одржавања, повећавања, „нормализације“ насиља, итд. Уједно, социолошко разумевање насиља као *облика друштвеног односа* омогућава и да се његови узроци, услови, типови, форме и манифестације сагледају из три подједнако важна угла: макро, мезо и микросоциолошког. У дисертацији се датој проблематици приступа кроз анализу структуралног, културалног, симболичког и директног насиља неолиберализма, као и кроз његове конкретне манифестације испољене на нивоу политика казног неолиберализма и све актуелније проблематике приватних затвора, на нивоу „маркетократије“ у областима културе, образовања и науке и на нивоу сфере рада и насиља на радном месту.

Део рада у којем се разматра *неолиберална социодицеја* бави се једним од кључних социолошких питања, а то је да ли је неолиберализму уопште потребна једна социодицеја. Односно, да ли му је уопште потребно „друштвено оправдање“ у временима транспоновања економских и тржишних модела на сва подручја (друштвеног) живота. У том смислу, питање које се поставља је сложеније од чињенице која се не може пренебрегнути и која се постулира у кључу победе капитала над радом, односно у разумевању снаге, моћи и интереса крупног капитала који стоје у основи опстанка и „живавости“ неолиберализма. Питање које се поставља тиче се последица и могућности реверзибилности све веће апсолутизације економских категорија, која се протеже од тога да се у основи легитимације државе налази идеја економског раста, а у основи разумевања личног и професионалног поунутрашњени тржишни „менталитет“ о себи као тржишном актеру увек и свуда.

Веома важан сегмент дисертације проблематизује процесе неолиберализације у домаћем контексту. У овом делу инсистира се на становишту да Србија у периодима

консолидације капитализма после 2000. године није могла бити изузета из глобално доминантне и доминирајуће неолибералне матрице. Позивајући се на резултате бројних домаћих анализа и истраживања у раду се износи конкретна аргументација за ово становиште, те се кроз анализу конкретних подручја у домаћем контексту покушава утврдити на који је то начин и у којој мери етика, естетика, метрика и логика неолиберализма присутна у Србији.

Базирајући се на наведеном и сумирајући резултате овог теоријског истраживања закључни део ове докторске дисертације бави се проблематизацијом могућности кључне промене, односно анализом могућности превладавања неолиберализма као доминирајуће и доминантне политичке, економске и идеолошке парадигме. Посебно се у светлу „корона кризе“ изазване глобалном пандемијом вируса корона изнова реактуелизује питање могућности промене неолибералне парадигме. Иако до промена владајуће парадигме обично и долази са великим кризама које су у стању да значајно промене владајуће идеолошке обрасце, чињеница је да кризне околности саме по себи не доносе аутоматски и промене. Оне могу бити – као што су много пута у прошлости и биле – повољан, али не и довољан услов за суштинске промене.

VI СПИСАК НАУЧНИХ И СТРУЧНИХ РАДОВА КОЈИ СУ ОБЈАВЉЕНИ ИЛИ ПРИХВАЋЕНИ ЗА ОБЈАВЉИВАЊЕ НА ОСНОВУ РЕЗУЛТАТА ИСТРАЖИВАЊА У ОКВИРУ РАДА НА ДОКТОРСКОЈ ДИСЕРТАЦИЈИ:

Таксативно навести називе радова, где и када су објављени. Прво навести најмање један рад објављен или прихваћен за објављивање у складу са *Правилма докторских студија Универзитета у Новом Саду* који је повезан са садржајем докторске дисертације. У случају радова прихваћених за објављивање, таксативно навести називе радова, где и када ће бити објављени и приложити потврду уредника часописа о томе.

Кузманчев-Станојевић, Соња (2021). Лавиринти неолиберализма: кратак осврт на историјат појма и разноликост концепата. *Социологија* 63 (1): 96-117 М24
ISSN 0038-0318

Кузманчев-Станојевић, Соња (2019). Социолошки аспекти неолиберализма: генеалогичка модуса доминације и насиља. Саопштење са међународног скупа *Контексти* штампано у изводу/(Књига апстраката). Нови Сад: Филозофски факултет. М34
ISBN 978-86-6065-565-5

Кузманчев-Станојевић, Соња (2017). Неолиберална дерегулација као биополитичка парадигма савременог капиталистичког друштва. *Социологија* 59 (1): 43-61 М24
ISSN 0038-0318

Кузманчев-Станојевић, Соња (2015). Вредности неолиберализма: Од индивидуалне (економске) слободе до потрошачког друштва и слободе јачег. У: Радосављевић, Душко (гл. ур.). Зборник радова/ V Међународни научни скуп *Вредности и идентитет*. Нови Сад: Факултет за правне и пословне студије „Др Лазар Вркатић“, стр. 857-869 М33
ISBN 978-86-7910-083-2

Кузманчев-Станојевић, Соња (2015). Вршњачко насиље као облик реалистичног сукоба: Прилог социолошком разумевању насиља младих и међу младима. *Култура полиса* 28 (12): 255-274 М51 ISSN 1820-4589

Кузманчев-Станојевић, Соња и Жолт Лазар (2015). Сиромаштво и религиозност.
Социолошки годишњак 10: 311-330 M52 ISSN 1840-1538

VII ЗАКЉУЧЦИ ОДНОСНО РЕЗУЛТАТИ ИСТРАЖИВАЊА:

Као што је утврђено на основу резултата истраживања у докторској дисертацији, неолиберализам се никада није односио (само) на сет политичких и економских доктрина. Неолиберализам се у последњих неколико деценија наметнуо као нешто много више од тога. Његов се успех првенствено темељи на томе што је успео да постане доминантан начин мишљења, оног које „здраворазумски“ прихвата стварност организовану по моделу, принципима, етици и естетици тржишта.

У том смислу, у закључку се на основу свега анализираног у дисертацији истиче кључни проблем, а то је да се суштинска и права промена састоји у могућности и реалности реверзибилности преправљања „свега“ по моделу и принципима (економско-тржишне) профитабилности, компетиције и конкуренције, моделу у којем граница комодификације заправо више и нема. Ово је управо и кључно питање које се поставља у расправама не само о будућности неолиберализма, него и капитализма уопште.

Сходно наведеном, као основни *научни допринос* овог истраживања истиче се дескрипција и објашњење узрока, модалитета, процеса и последица транспоновања економских модела, етике и метрике и на она подручја друштвене стварности која нису, или нису првенствено тржишно оријентисана, тј. демистификација начина на које је дошло до конструисања стварности по моделу и принципима тржишта.

Друштвени значај дисертације огледа се у бољем разумевању неолиберализма као глобално наметнутог механизма организације на националном нивоу, који нужно утиче и на српско друштво.

VIII ОЦЕНА НАЧИНА ПРИКАЗА И ТУМАЧЕЊА РЕЗУЛТАТА ИСТРАЖИВАЊА:

Експлицитно навести позитивну или негативну оцену начина приказа и тумачења резултата истраживања.

Комисија позитивно оцењује докторску дисертацију у целости, као и све њене делове. Социолошко разматрање и разумевање неолиберализма је теоријски успешно изведено, а тумачење његових узрока, модалитета, процеса и последица научно је релевантно.

IX КОНАЧНА ОЦЕНА ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ:

Експлицитно навести да ли дисертација јесте или није написана у складу са наведеним образложењем, као и да ли она садржи или не садржи све битне елементе. Дати јасне, прецизне и концизне одговоре на 3. и 4. питање:

1. Да ли је дисертација написана у складу са образложењем наведеним у пријави теме?

Да

2. Да ли дисертација садржи све битне елементе?

Да

3. По чему је дисертација оригиналан допринос науци?

Докторска дисертација представља оригиналну научну синтезу социолошког приступа неолиберализму. Њен допринос науци огледа се у критици и превазилажењу једностраних приступа неолиберализму, затим у његовом научном објашњењу кроз појмове доминације, комодификације, насиља и социодицеје, али и генерално у афирмацији социолошких категорија као релевантних за суштинско разумевање неолиберализма. Оригиналан допринос науци представља објашњење узрока, модалитета, процеса и последица транспоновања економских модела, етике и метрике и на она подручја друштвене стварности која нису, или нису првенствено тржишно оријентисана, тј. демистификација начина на које је дошло до конструисања стварности по моделу и принципима тржишта.

4. Који су недостаци дисертације и какав је њихов утицај на резултат истраживања?

Докторска дисертација не садржи недостатке који би утицали на резултате истраживања, нити на закључке.
X ПРЕДЛОГ:
На основу наведеног, комисија предлаже:
а) да се докторска дисертација прихвати, а кандидату одобри одбрана; б) да се докторска дисертација врати кандидату на дораду (да се допуни односно измени); в) да се докторска дисертација одбије.

Место и датум:
Нови Сад, 21. јун 2021.

1. Име, презиме, звање и потпис
др Жолт Лазар, редовни професор, председник

2. Име, презиме, звање и потпис
др Душан Маринковић, редовни професор, ментор

3. Име, презиме, звање и потпис
др Данило Вуковић, ванредни професор, члан

4. Име, презиме, звање и потпис
др Душан Ристић, ванредни професор, члан

НАПОМЕНА: Члан комисије који не жели да потпише извештај јер се не слаже са мишљењем већине чланова комисије, дужан је да унесе у извештај образложење односно разлоге због којих не жели да потпише извештај и да исти потпише.